บทคัดย่อ

โครงการความร่วมมือเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาไก่พื้นเมืองในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นอีกหนึ่งโครงการภายใต้ บันทึกความเข้าใจเพื่อความร่วมมือด้านงานวิจัยเพื่อการพัฒนาระหว่างสำนักงาน กองทุนสนับสนุนการวิจัย ประเทศไทย และ National Agriculture and Forestry Research Institute (NAFRI) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ความร่วมมือดังกล่าวมีเป้าหมายสำคัญคือเพื่อสร้างแนว ทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามประกาศของ United Nation เพื่อแก้ไขปัญหาใน 3 ด้านคือ 1. No poverty, 2. Zero hunger, 3. Quality education แนวทางสำคัญของการพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาเหล่านี้ คือ การสร้างหรือ การพัฒนาเครื่องมือในการประกอบอาชีพที่เหมาะสมให้กับคน เพื่อให้บรรลุซึ่งเป้าหมายดังกล่าวโครงการนี้มี วัตถุประสงค์ 3 ข้อ คือ 1. เพื่อพัฒนาบุคลากรของประเทศ สปป.ลาว ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการ พันธุกรรม การวางแผนการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากพันธุกรรมของไก่พื้นเมือง 2. เพื่อ ประเมินสถานภาพของไก่พื้นเมืองในประเทศ สปป.ลาว และ 3. เพื่อสกัดและเสนอแนะทิศทางการพัฒนาไก่ พื้นเมืองเพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์ตามบริบท และความต้องการของประเทศ สปป.ลาว

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ดำเนินการโดยแบ่งกระบวนการพัฒนาบุคลากรเป็น 2 ส่วนคือ การฝึกอบรมระยะ สั้น และระยะยาว การฝึกอบรมระยะสั้น การฝึกอบรมระยะสั้น ทำโดยการบรรยายความรู้พื้นฐานที่สำคัญต่องาน การอนุรักษ์ การดูงาน และการฝึกปฏิบัติจริงในการเก็บข้อมูล และสำรวจ พื้นที่ในการฝึกภาคสนามทั้ง 3 พื้นที่ ได้แก่ แขวงหลวงพระบาง แขวงพงสาลี และแขวงสะหวันนะเขต ส่วนการพัฒนาบุคลากรระยะยาวเป็นการให้ บุคลากรรุ่นใหม่ของ NAFRI 1 คนเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกทางด้าน breeding and genetics ที่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ประเทศไทย ได้รับทุนการศึกษาจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ภายใต้ โครงการกาญจนาภิเษก - อาเซียน และมีหัวข้อวิทยานิพนธ์คือ "Investigation Genetic Diversity of Native Chicken in Lao People's Democratic Republic (Lao PDR)" ผลการดำเนินงานสรุปได้ว่า ขณะนี้ NAFRI มีบุคคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจที่ดีสามารถเป็น "trainer" ได้แล้ว สำหรับบุคลากรที่กำลังศึกษาในระดับ ปริญญาเอกอยู่ ขณะนี้กำลังศึกษาอยู่ในปีที่ 3

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การฝึกเก็บข้อมูลภาคสนาม และสำรวจข้อมูลใน 3 พื้นที่ ผลการดำเนินงานพบไก่ พื้นเมืองลาวทั้ง 5 สายพันธุ์ที่เคยมีรายงานมาก่อนหน้านี้ ได้แก่ Kai Ou, Kai Yolk, Kai Horn Chou, Kai Black Bone, และ Kai Chae นอกจากนี้ยังพบไก่ที่มีลักษณะภายนอกแตกต่างจากที่เคยรายงานไว้ ด้านจำนวนโดยรวม ของไก่พื้นเมือง ประเมินได้ว่าไก่พื้นเมืองทั้ง 3 พื้นที่ ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ปลอดภัยจากการเสี่ยงที่จะสูญพันธุ์ เมื่อใช้ เกณฑ์ของ FAO โดยไก่ทั้งหมดมีจำนวนเพศผู้และเมีย มากกว่า 20 ตัว และ 1,000 ตัว ตามลำดับ ข้อมูลนี้ NAFRI สามารถนำเข้าสู่ฐานข้อมูลสัตว์พื้นเมืองของ FAO เพื่อประกาศการเป็นเจ้าของพันธุกรรมไก่ของ สปป.

และวัตถุประสงค์ที่ 3 จากผลการดำเนินงานจากวัตถุประสงค์ทั้ง 2 ข้อ สามารถสังเคราะห์แนวทางใน การพัฒนาได้ตามรูปด้านล่างนี้

The near future

Native chicken

Role of native chicken: Food security, enhance competitiveness of Lao PDR. Activities: foundation herd should be created, Advantages and disadvantages of native chicken in various propose of utilization should be investigated.

The future

Role of native chicken: generate sustainable income for Lao PDR, occupation of Lao PDR people Activity: research and development to continue the competitiveness of Lao PDR

The present (2020)

Role of native chicken: Native chicken for the food security for people in local area Activities: Human capacity development and data of distribution and number of native chicken should be done.

โดยสรุปผลการดำเนินงานของโครงการ มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากร ซึ่งเป็นฐานสำคัญที่จะนำไปสู่การนำ ทรัพยากรไก่พื้นเมืองไปสู่การอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืน ให้กับ สปป.ลาว ต่อไป และ ขณะนี้ สปป.ลาว ก็ได้มีบุคคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถ พร้อมใช้งานได้แล้ว

คำสำคัญ: ไก่พื้นเมือง การพัฒนาทรัพยากรบุคคล การอนุรักษ์ การพัฒนาเพื่อการใช้ประโยชน์ ประเทศ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

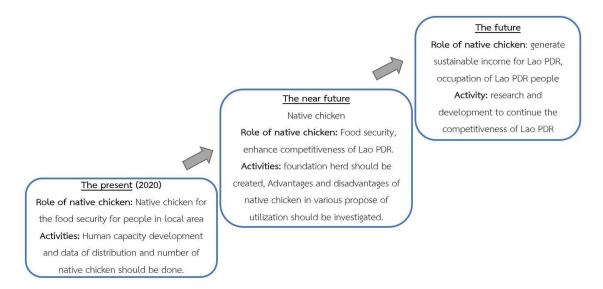
Abstract

The project of Collaboration for conservation and development native chicken Breed in Lao People's Democratic Republic was performed under the Memorandum of Understanding on Cooperation of Research for Development Between Thailand Research Fund (TRF) and National Agriculture and Forestry Research Institute (NAFRI). The MOU aims to joint collaborative research agenda and adopt the Sustainable Development Goals (SDGs) under the Sufficient Economy Philosophy (SEP) with the following priorities; 1. No poverty, 2. Zero hunger, 3. Quality education. To achieve the mentioned goals, there were 3 objectives, 1. To improve the better understanding in genetic diversity management, and conservation for utilization to official staff of NAFRI, 2. To evaluate situation of diversity of the chickens, and 3. To extract and suggest direction of conservation, and utilization of the chicken align with the context of Lao PDR.

The first objective, 2 approaches of human development, short course training and long term development, were applied. The short course trainings composed with lecture, field trip, and training for data surveying, and 3 provinces were selected for the training were, Luang prabang, Phongsali, and Savannakhet. Regarding long term human development, 1 young generation staff of NAFRI was selected for studying in Ph.D program at Suranaree University, Thailand, with the financial supported by Royal Golden Jubilee Ph.D program. The title of thesis that will be performed is "Investigation Genetic Diversity of Native Chicken in Lao People's Democratic Republic (Lao PDR)", she is studying in the 3rd year of the program. Results can be concluded that nowadays, NAFRI has staffs with good knowledge and ability to be a "trainer", for staff who is studying in Ph.D, currently she is the 3rd student.

The second objective, field training for data collection, and survey in the 3 provinces, 5 varieties of native chicken those are Ou, Yolk, Horn Chou, Black Bone, and Chae Chicken were still found. Moreover, unknown variety of chicken was also found. In term of number of chicken in each area can be evaluated that their statuses are not in the risk status when compare with FAO criteria, since every area, the number of male and female chicken were higher than 20, and 1000 chickens, respectively. NAFRI can submit this information into the databases of native animal those responsible by FAO, to announce the ownership of the genetic of native chickens of Lao PDR.

The third objective, the outputs from both of the 2 previous objectives can be synthesized direction of development follow the figure below.

In conclusion, human development in term of understanding in sustainable conservation, and sustainable genetic development and utilization was the ultimate goal of this project, nowadays Lao PDR has staffs with good knowledge and ability to be a trainer who have deep understanding about sustainable conservation and development for utilization.

Keywords: conservation, development for utilization, human development, Lao People's Democratic Republic, native chicken